

TAULA RODONA

TIC per a bé o per a mal?

Anna Balletbó

Ací teniu representants de tots els sectors relacionats amb la Tecnologia, la informació i la comunicació.

Ells ens explicaran des de llur òptica si els nous avanços en aquest camp ho seran per a bé o per a mal i millor encara com caldria enfocar el seu desenvolupament per a tenir un TIC per a bé.

Martí Verges

Hem aprofitat les possibilitats d'algunes tecnologies, com són les energètiques. Les noves tecnologies posen en joc molts mitjans humans i materials. El sol fet que tirin endavant em fa pensar que alguna cosa han de tenir de positiu. Crec que no es pot anar en contra del progrés.

Claudi Alsina

Les matemàtiques avui permeten d'analitzar aspectes de la vida fins ara inacessibles a la ciència, des dels processos de decisió fins al llenguatge ordinari. Com a universitari científic, jo sóc optimista pel que fa a les possibilitats que ofereixen les noves tecnologies, quant a noves carreres, noves especialitats, camps d'estudi, etc. En canvi, com a ciutadà em preocupa que aquestes tecnologies tan potents es facin servir per a controlar la gent i la informació; des d'aquest punt de vista, em sembla que és urgent d'ordenar i legislar adequadament sobre aquestes qüestions per tal de protegir la intimitat i la llibertat de les persones.

Carles Ponsa

Jo sóc ací en representació del món de la producció, dels que apliquen la tecnologia, oportunitat que agraeixo. Els tecnòlegs tenim una greu responsabilitat en un món molt dinàmic, canviant, molt competitiu. Però també els educadors hi tenen una responsabilitat: la d'encaminar els estudiants perquè assumeixin les conseqüències socials de llur feina.

Josep Aguilar

Pel que fa als avanços materials que ens aportaran les noves tecnologies, jo em sento optimista. Ara, em fa por l'ús que hom en farà. Trobo perillós i absurd aquest deler de buscar aplicacions per les aplicacions, sense demanar-se per què apliquem la tecnologia i en benefici de qui. També trobo perillós que hom planifiqui tant la recerca: trobo que la gent s'ha de poder moure amb plena llibertat per a especular, atacar els problemes que vulgui resoldre. La inspiració, ja ve sola: el món real contínuament ens els proposa, els problemes, i ens en demana solucions.

Anna Balletbó

Això em suggereix que havíem de parlar, potser, dels diners públics que són els que paguen una gran part d'aquesta recerca. De l'ús que se'ls dona i de la responsabilitat de qui els reparteix i de qui els rep.

Ton Sales

Voldria comentar diverses coses que han anat sortint. Sobre la universitat: jo crec que té més importància que la gent no pensa. Podríem prendre exemple de Califòrnia: els anys 1860 hom hi va crear la primera explotació de vinya, i uns quatre anys més tard la Universitat de Califòrnia, estatal, ja fundava una sucursal a Irvine per a estudiar la planta, el seu creixement, les seves malalties, etc. M'anima de veure que també ací, a la UCE, hi ha cursos i col·loquis sobre com evitar que les gelades facin malbé els ametllers. És això el que la universitat pot fer, resoldre problemes que hi ha a la realitat. Igualment van fer al segle XVIII els empresaris catalans d'indianes: com que enlloc no es podia aprendre l'ofici, enviaren els fills a estudiar a Montpeller. Sobre els problemes ètics de la ciència cal recordar que no són cosa d'avui: només penseu amb Galileo o Faraday, i llur relació amb l'estament militar de llurs èpoques. Una altra cosa: podem demanar-nos si el TIC produeix

confiança o por. Em fa l'efecte que caldria calmar els ànims de la gent, que no tingui terrors, que no es vegi suplantada per robots, per exemple. Els científics només podem calmar, però no donar seguretat. Això últim és anticientífic: si alguna cosa és, la Ciència, és un sistema de dubtes i de precaucions, no de creences cegues. Els científics no hem de predicar, només informar. Epicur deia que la filosofia no ha de fer altra cosa sinó alliberar els homes de llurs pors. En l'estudi de la intel·ligència, per exemple, tot just comencem a saber què és, a fer un mapa d'un terreny desconegut, a distingir quines coses són intel·ligents i quines no tant. També voldria comentar coses que hom ha dit a les conferències. Sobre la d'en Ramon López de Mantaras, allò que se'n desprèn, em sembla, és el gran poder de la iniciativa: val més equivocar-se que no pas no fer res, i perdre tots els tren. De la d'en Claudi Alsina es desprèn que els científics han après la virtut de la modèstia, i que la Ciència té límits. De la d'en Josep Aguilar crec que cal destacar la necessitat de la informació, per a donar tranquil·litat.

Carles Ponsa

Els tecnòlegs no desconfien de la universitat, i més en aquest moment històric en què correm el perill de perdre el tren de les noves tecnologies. La recerca de base ha estat poc conreada a les nostres universitats; caldria que la indústria col·laborés amb la universitat des de dintre. És molt important que hi hagi una autèntica simbiosi indústria-universitat.

Teresa Riera

I què en pensem, de la introducció de les noves tecnologies en l'ensenyament secundari?

Claudi Alsina

Jo crec que la introducció de les noves tecnologies en l'ensenyament secundari pot portar molts beneficis, però abans cal reciclar el professorat. Si no, hom corre el perill de desvirtuar-ho.

Ramon López de Mantaras

Hi estic d'acord, però trobo que seria un error introduir-les com a subjecte d'estudi.

Ensenyant de BUP (del públic):

Com a ensenyant de BUP crec que hi ha una tasca important a fer de sensibilització i divulgació de tot aquest camp.

Ton Sales

A mi em fa l'efecte que podríem distingir diversos factors en un bon ensenyament: la naturalitat, l'interès de l'alumne i la qualitat dels ensenyants. No sabem ben bé quina és la bona dosificació, però sí que crec que no és pas imprescindible la infraestructura. Tenim exemples històrics de grans tradicions (la dels lògics polonesos, per exemple) que començaren amb una sabata i una espadenya, o amb xerrades al cafè. Potser, si haguéssim de resumir-ho tot en una sola paraula, la paraula adequada fóra *sinèrgia*: allò que fa que dos més dos facin cinc.

Albert Sanfeliu

Trobo que les carreres són molt rígides, ací a Europa. Als USA la cosa és molt més flexible. Aquesta falta de flexibilitat ens obliga a reciclar-nos cada vegada que hi ha canvis.

Martí Vergés

Estem passant d'una universitat napoleònica a una altra segons el model americà, o sigui que aquesta flexibilitat ja vindrà sola. A mi m'agrada que aquí no hàgim fet gaire futurologia. En congressos en què jo he estat on s'ha parlat del futur, els fets han desmentit les prediccions molt ràpidament. Hi pot haver encara molts canvis i continua existint un cert risc de mal ús de les noves tecnologies.

Albert Sanfeliu

Jo crec en la capacitat de la gent per a adaptar-se al canvi provocat per les noves tecnologies.

Ton Sales

A mi m'agrada de fer notar els aspectes imprevisibles del futur. Per exemple, l'any 1912 quan les fàbriques Ford començaven a produir en cade-

na, els periodistes d'una revista de ciència-ficció ens pintaven una ciutat del futur on els dirigibles i les màquines de vapor eren els medis de transport habituals. O també, els anys 60, els economistes no citaven la informàtica com a camp d'inversió; la realitat ha estat totalment diferent a aquelles previsions.

Anna Balletbó

Malgrat les dificultats de fer previsions, que apuntava en Ton, jo m'atreveixo a preveure un bon futur i una continuació al nostre seminari sobre el TIC, i us convoco per això a un nou seminari a la UCE del proper curs. Crec que l'experiència d'aquestes jornades ha estat enriquidora. Ha estat una trobada sense complexos, sense tendències a l'autoflagel·lació, ans al contrari, plenes d'esperança i abocades al "som-hi". Per a acabar, em cal donar les gràcies a tots els participants, als organitzadors i als patrocinadors del nostre seminari sobre Tecnologia, Informació i Comunicació. Gràcies i fins a l'any vinent.